

kunne opveie den Fordel, som andre Selskaber byde i Form af lavere Præmier. Jeg vil egentlig gjøre et Par Bemærkninger om Anstaltens Udlaan, og derom vil jeg da sige, at man i høi Grad savner, at der ikke findes en landvæsenkyndig Mand, som tog Del i disse Laan, og at de Afgjørelser, der komme fra Anstaltens Bestyrelses Side, synes i høi Grad vilkaarlige. Jeg antager, at den høitærede Finantsminister kun faar de Laanbegjæringer at se, der ledsages af en Indstilling, men ikke dem, der ikke indstilles. Jeg tror, at de Folk, som sidde i Anstaltens Bestyrelse og utvivlsomt ere i Besiddelse af den bedste Billie til at foretage disse Udlaan paa den rette Maade, i mange Tilfælde mangle det rette Skjøn til Bedømmelsen af Panternes Værdi. Der næst vil jeg gjøre den Bemærkning om Anstaltens Udlaan, at de ikke burde tage 4½ pCt. i Rente. Jeg er ikke nogen Tilhænger af bunden Rentefod, jeg er fuldstændig paa det Rene med, at det vilde være økonomisk urigtigt at arbejde for en saadan, men det forekommer mig, at Meget kunde opnaas ved et godt Exempel, og at som Følge deraf Staten og de Instituter, som nyde Begunstigelser af Staten, burde gaa i Spidsen for at nedsette Renten af deres Udlaan til 4 pCt. Det var en Foranstaltning, som ikke var vanskelig at gennemføre, og det var en Maade, hvorpaa man ganske billigt kunde hjælpe Landvæsenet, og jeg skal derfor anbefale, at denne Sag tages under Overveielse. I denne Sammenhæng vil jeg berøre en anden billig Maade at hjælpe de mindre Landeieendomsbesiddere paa — det Afnit ligger formentlig ikke for i Diebliffet, men jeg kan maasse gjøre denne Bemærkning — at man ved Indtjød til Kassebeholdningen og Reserverouden noget mere tog Hensyn til Husmands-Kreditforeningens Obligationer og ved større Indtjød hævede Kursen paa disse.

Ordføreren (Holstein): Jeg vil i Anledning af den høitærede Ministers Bemærkning blot gjøre opmærksom paa, at Toldassistenternes Antal er fastsat ved Toldvæsenets Lønningslov, hvorimod Medhjælpssummen ikke er fastsat ved Lønningsloven, men skal bestemmes ved Finantsloven. Naar den høitærede Minister henviste til, at der paa dette Omraade er gennemført Lønningslove, kan dette Argument kun bruges til at forsvare, at man vil have Medhjælpssummen forhøiet, og det er den blevet, idet vi ere gaaede ind paa den halve Sum af, hvad den høitærede Minister har foreslaaet. Men det kan ikke bruges som Argument for, at

de konstituerede Assistenters Antal skal forøges, thi det bliver en Forandring i den bestaaende Lønningslov, altsaa en ny Lønningslov, men at gennemføre en ny Lønningsbestemmelse her paa dette Omraade, naar man ikke kan paa noget andet, er der ingen Mening i. For Resten har jeg kun bedet om Ordet for at nedlægge den nu efterhaanden temmelig tidt gjentagne Indsigelse mod den Bemærkning, der saa ofte høres fra den høitærede Ministeriums Side og ogsaa fra den høitærede Finantsministers Side, at han fritages for alt Ansvar ved at modsætte sig her i Salen et Forslag, naar han dog alligevel udfører de øvrige Bestemmelser paa Finantsloven. Jeg skal villig indrømme, at Flertallet eller i hvert Fald de, der stemme for Nægtelsen, have deres Part med i Ansvar for en saadan Bevilling, men den høitærede Minister har sandelig ogsaa sin Part af Ansvar, saa længe han bliver. Man kan ikke fritage sig for alt Ansvar for en Ting, med mindre man lader være at gjøre den. Naar man bøier sig til Slutning og administrerer videre under den Forudsetning, har man sin Part af Ansvar.

Conseilspræsidenten og Finantsministeren (Estrup): Ja, den sidste Bemærkning af den ærede Ordfører skal jeg lade ligge, da jeg antager, at det er det almindelige Ønske, at Finantslovens Behandlings Tilendebringelse ikke udsættes, indtil vi muligvis kunde blive enige om dette store parlamentariske Spørgsmaal. Et æret Medlem her lige overfor (Schjøth) har stillet det Spørgsmaal, om Livrenteselskabets Interessenter ikke snart kunde ventes at faae et Gode, som ganske vist ikke er lovet dem, men paa den anden Side stillet i Udsigt. Dertil skal jeg give det Svar, at det beror paa Udarbejdelsen af nye Tarifer, som endnu ikke ere blevne færdige. Naar det ærede Medlem endvidere foreslog eller udtalte som det Ønskelige, at Livrenteselskabet vilde nøies med 4 pCt. Rente, skal jeg dertil bemærke, at Bestyrelsen ligesom efter sin Instrux er forpligtet til saavidt muligt at faae 4½ pCt. Hvad endelig Udlaanene angaar, da forholder det sig som forudsat af det ærede Medlem, at der kun kommer til at foreligge mig Forslag om Laan, hvorimod der aldrig kommer til at foreligge mig til Afgjørelse Noget om de Laan, som ere nægtede af Bestyrelsen. Det er Bestyrelsens egen Sag at nægte Laanene; Bestyrelsen kan overhovedet anbringe Pengene uden at spørge Finantsministeren paa en vis Maade, og kun, naar den vil, anbringe dem paa den anden Maade, skal den have Finantsministerens Appro-